

Stjórnvöld og þátttakendur í stjórn vatnamála

Stofnanir eða aðilar sem fara með hlutverk í innleiðingunni, gerð vatnaáætlunar eða stjórn vatnamála

Stjórnvald/-stofnun	Ábyrgðarsvið/verksvið
Vatnaráð	<p>Er ráðherra til ráðgjafar um stjórn vatnamála.</p> <p>Hefur umsjón með gerð tillögu að vatnaáætlun, aðgerðaáætlun og vöktunaráætlun og tekur afstöðu til tillagna áður en áætlanirnar fara í opinbera kynningu í samræmi við 27. gr. laga um stjórn vatnamála. Skal skila skriflegri umsögn til Umhverfisstofnunar innan þess frests sem stofnunin tilgreinir.</p> <p>Gerir tillögu til ráðherra um staðfestingu vatnaáætlunar, aðgerðaáætlunar og vöktunaráætlunar og endurskoðun þeirra þegar við á, að fenginni tillögu Umhverfisstofnunar.</p> <p>Veitir umsögn um reglugerðir sem settar eru á grundvelli laga um stjórn vatnamála.</p> <p>Fylgist með og skilar skýrslu til ráðherra og Sambands íslenskra sveitarfélaga um hvernig markmiðum laga um stjórn vatnamála er náð og metur þann kostnað sem af framkvæmd laganna hlýst fyrir ríki og sveitarfélög og setur fram ábendingar um kostnaðinn eftir því sem þörf krefur. Ráðið skal skila framangreindri skýrslu eigi sjaldnar en á þriggja ára fresti.</p>
Umhverfisstofnun	<p>Annast stjórnsýslu á sviði vatnsverndar og ber að sjá um að ákvæðum reglugerðar nr. 935/2011 um stjórn vatnamála sé framfylgt.</p> <p>Sér um að áfanga- og verkáætlun vegna vinnu við vatnaáætlun, bráðabirgðayfirlit um mikilvæg atriði í vatnaáætlun og tillaga að vatnaáætlun séu kynnt opinberlega.</p> <p>Hefur umsjón með framkvæmd aðgerðaáætlunar og vöktunaráætlunar og tryggir samráð og samstarf hlutaðeigandi stofnana.</p> <p>Samræmir vinnu við gerð vatnaáætlunar, aðgerðaáætlunar og vöktunaráætlunar og vinnur tillögur um þær í samvinnu við viðkomandi sveitarfélög og að höfðu samráði við vatnasvæðisnefndir og ráðgjafarnefndir.</p> <p>Vinnur að vatnaáætlun og endurskoðun hennar með hliðsjón af áætlunum hins opinbera og helstu hagsmunaaðila, svo sem á sviði náttúruverndar, orkunýtingar, auðlindanýtingar, samgangna, vatnsveitna, fráveitna og skipulagsmála.</p> <p>Skipar fulltrúa í vatnasvæðisnefnd ásamt varamönnum.</p> <p>Annast gerð tillögu að vatnaáætlun og aðgerðaáætlun og gerir áætlun um vöktun á ástandi yfirborðsvatns og grunnvatns og um vöktun svæða sem njóta verndar.</p> <p>Annast kynningar- og umsagnarferli áætlana samkvæmt lögum nr. 36/2011 um stjórn vatnamála og tryggir miðlun upplýsinga um vatnasvæðin.</p> <p>Ákvarðar viðmiðunaraðstæður fyrir gerðir vatnshlota.</p> <p>Sér um að fram fari efnahagsleg greining vegna vatnsnotkunar.</p> <p>Annast skýrslugjöf, vinnur m.a. stöðuskýrslu í samvinnu við vatnasvæðisnefndir og hefur umsjón með miðlun upplýsinga í samevrópskan vatnagagnagrunn.</p>

	<p>Leggur til gögn sem stofnunin hefur í sinni umsjá og nýtast við stjórn vatnamála.</p> <p>Sér um gerð fræðsluefnis og gefur út leiðbeiningar og viðmiðunarreglur.</p> <p>Sendir staðfesta vatnaáætlun til viðkomandi sveitarfélaga og þeirra stjórnvalda sem áætlunin varðar. Jafnframt skal stofnunin auglýsa opinberlega staðfesta vatnaáætlun og hafa hana aðgengilega almenningi á vefsetri sínu.</p> <p>Annast daglegan rekstur og umsýslu vatnaráðs og er ráðinu til ráðgjafar. Umhverfisstofnun leggur ráðinu til aðstöðu og starfsmann sem sér m.a. um fundarboðun og fundarritun.</p> <p>Hefur náíð samráð við ráðgjafarnefndir. Leggur ráðgjafarnefndunum til starfsmann sem hefur umsjón með starfi nefndanna.</p> <p>Semur eftir atvikum við Veðurstofu Íslands, Náttúrufræðistofnun Íslands, Veiðimálastofnun og Hafrannsóknastofnun um tilhögun samstarfs, einstök verk eða um að leggja fram gögn og sérfræðiþekkingu við framkvæmd laga þessara og reglugerða settra með stoð í þeim. Stofnunin getur jafnframt samið við aðra um að vinna slík verk eða leggja fram gögn og sérfræðiþekkingu vegna framkvæmdarinnar.</p> <p>Metur hvort vatnshlot telst manngert eða mikið breytt.</p> <p>Getur við vissar aðstæður og að uppfylltum vissum skilyrðum heimilað breytingu á vatnshloti sem hefur í för með sér að ekki er hægt að ná fram umhverfismarkmiðum.</p> <p>Heldur skrá yfir vernduð og viðkvæm svæði.</p> <p>Hefur þvingunarheimildir (áminning og dagsektir) gagnvart sveitarfélögum og leyfisveitendum vegna ákvæða í 28. gr. laga um stjórn vatnamála. Ákvæðin kveða á um að skipulagsáætlanir, leyfi til nýtingar vatna, önnur leyfi til framkvæmda á grundvelli vatnalaga, laga um rannsóknir og nýtingu auðlinda í jörðu og leyfi á grundvelli skipulagslaga og laga um mannvirki séu í samræmi við vatnaáætlun (skipulagsáætlanir) og þá stefnumörkun um vatnsvernd sem fram kemur í vatnaáætlun. Einnig vegna ákvæða í sömu grein um að leyfisveitendur skv. fyrrnefndum lögum endurskoði útgefin leyfi komi í ljós að umhverfismarkmið vatnaáætlunar náist ekki.</p> <p>Gerir tillögur til ráðherra um setningu reglugerða skv. lögum um stjórn vatnamála.</p>
Sveitarfélög	<p>Eru Umhverfisstofnun til aðstoðar við undirbúning tillögu að vatnaáætlun, aðgerðaáætlun og vöktunaráætlun og endurskoðun þeirra ásamt heilbrigðiseftirliti sveitarfélaga.</p> <p>Skulu framfylgja innan marka netlaga kröfum sem fram koma í aðgerðaáætlun og vöktunaráætlun í samvinnu við heilbrigðisnefndir.</p> <p>Skulu við endurskoðun eða breytingu skipulagsáætlana sveitarfélagsins sjá til þess þegar við á að skipulagsáætlunina verði samræmd vatnaáætlun innan sex ára frá staðfestingu vatnaáætlunar.</p>
Heilbrigðisnefndir/-Heilbrigðiseftirlit sveitarfélaga	<p>Eru Umhverfisstofnun til aðstoðar við undirbúning tillögu að vatnaáætlun, aðgerðaáætlun og vöktunaráætlun og endurskoðun þeirra ásamt viðkomandi sveitarfélögum.</p> <p>Skulu, í samvinnu við viðkomandi sveitarfélög, framfylgja innan marka netlaga kröfum sem fram koma í aðgerðaáætlun og vöktunaráætlun.</p> <p>Sjá eftir atvikum um vöktun gæðabátta og vöktun á magnstöðu grunnvatns ásamt hlutaðeigandi ríkisstofnunum. Umhverfisstofnun og heilbrigðisnefndum sveitarfélaga er heimilt að gera samkomulag um annað fyrirkomulag vöktunar.</p> <p>Leggja til gögn til stofnana sem vinna að framkvæmd laga um vatnastjórnun eftir því sem við á og óskað er eftir.</p>

<p>Vatnasvæðis- nefndir</p>	<p>Samræma vinnu við gerð vöktunaráætlunar, aðgerðaáætlunar og vatnaáætlunar á viðkomandi vatnasvæði, afla þar upplýsinga vegna gerðar stöðuskýrslu og vera Umhverfisstofnun og sveitarfélögum til ráðgjafar á því sviði.</p> <p>Annast bæði gerð stöðuskýrslna ásamt Umhverfisstofnun.</p> <p>Vera rannsóknarstofnunum til ráðgjafar um málefni sem snerta viðkomandi vatnasvæði vegna verkefna sem þeim hafa verið falin í samningum við Umhverfisstofnun.</p>
<p>Ráðgjafarnefnd fagstofnana og eftirlitsaðila</p>	<p>Skal vera Umhverfisstofnun, sveitarfélögum og vatnaráði til ráðgjafar um atriði sem heyra undir lög um stjórn vatnamála, m.a. við vinnu við vatnaáætlun, aðgerðaáætlun og vöktunaráætlun.</p> <p>Skal leggja fram nauðsynleg gögn vegna vinnu við gerð áætlana og upplýsingar um hvaða gögn liggja fyrir.</p>
<p>Ráðgjafarnefnd hagsmunaaðila</p>	<p>Skal vera Umhverfisstofnun og vatnaráði til ráðgjafar um atriði sem heyra undir lög um stjórn vatnamála, m.a. við vinnu við vatnaáætlun, aðgerðaáætlun og vöktunaráætlun.</p> <p>Skal vera til ráðgjafar um þau málefni sem samtök þeirra helga sig.</p>
<p>Stofnanir sem koma að gerð vatnaáætlunar</p>	<p>Samkvæmt lögum um stjórn vatnamála leggja Veðurstofa Íslands, Náttúrufræðistofnun Íslands, Veiðimálastofnun og Hafrannsóknastofnunin fram gögn og sérfræðipækkingu við framkvæmd laga nr. 36/2011 um stjórn vatnamála. Um nánari tilhögun þessa samstarfs fer eftir samningum sem Umhverfisstofnun gerir við stofnanirnar.</p> <p>Veðurstofa Íslands leggur til miðlægt upplýsingakerfi um vatnshlot, eiginleika þeirra, ástand og hefur umsjón með þeim og leggur til sérfræðipækkingu sína á því sviði. Hún skal meta magnstöðu grunnvatnshlota og leggur til gögn og sérfræðipækkingu um vatnsformfræðilega og eðlisefnafræðilega þætti ferskvatnshlota og hefur samræmingarhlutverk á því sviði.</p> <p>Veiðimálastofnun leggur til gögn um lífríki og hefur samræmingarhlutverk á því sviði. Hún skal einnig leggja til gögn um vatnsformfræðilega og eðlisefnafræðilega þætti vatnshlota, þ.m.t. árósa og sjávarlóna, í umsjón hennar ásamt sérfræðipækkingu sinni.</p> <p>Hafrannsóknastofnunin leggur til gögn um lífríki og um vatnsformfræðilega og eðlisefnafræðilega þætti strandsjárvar í umsjón hennar ásamt sérfræðipækkingu sinni og hefur samræmingarhlutverk á því sviði.</p> <p>Náttúrufræðistofnun Íslands leggur til gögn um vistkerfi þurrlendis og votlendis sem tengjast vatnabúskap yfirborðs- og grunnvatnshlota og eru í umsjón hennar ásamt sérfræðipækkingu sinni og hefur samræmingarhlutverk á því sviði.</p> <p>Umhverfisstofnun hefur einnig gert samninga við Orkustofnun um afmörkuð verkefni vegna framkvæmdar laga um stjórn vatnamála. Orkustofnun mun leggja til gögn um grunnvatnshlot og manngerð og mikið breytt vatnshlot og sérfræðipækkingu á því sviði.</p> <p>Hagfræðistofnun hefur enn fremur verið fengin til þess að hefja gerð efnahagslegra greininga samkvæmt lögum um stjórn vatnamála.</p>
<p>Aðrar stofnanir</p>	<p>Skipulagsstofnun veitir og gefur út leiðbeiningar um umhverfismat áætlana, umfang og návæmi upplýsinga í umhverfisskýrslu og tekur ákvörðun um hvort áætlun skuli háð ákvæðum laga nr. 105/2006 um umhverfismat áætlana þegar vafi leikur á því.</p>
<p>Faggiltar vöktunarstofur</p>	<p>Heimilt er að fela aðilum sem hlotið hafa faggildingu samkvæmt lögum nr. 24/2006 um faggildingu o.fl. að annast tiltekin verkefni við vöktun samkvæmt lögum þessum og skal gerður um það sérstakur samningur í hverju tilviki.</p>
<p>Aðrir aðilar</p>	<p>Verkefnastjórn við gerð verndar- og nýtingaráætlunar samkvæmt lögum um verndar- og nýtingaráætlun vegna virkjunar fallvatna og háhitasvæða er samráðsaðili Umhverfisstofnunar varðandi það að tryggja samræmi vatnaáætlunar annars vegar og verndar- og nýtingaráætlunar hins vegar.</p>

